

Σ Τ Υ Ρ Ι Α

Μέ παλμούς συγκινήσεως πλησιάζομεν πρὸς τὰ Γκεζώϊζε, τὸν μαιανδρώδη λαβύρινθον τῶν βουνῶν, διὰ τῶν ἀποκρήμνων καὶ στενῶν διόδων τοῦ ὁποίου συγκοινωνεῖ ἡ Ἄνω Αὐστρία μὲ τὴν Στυρίαν. Ἄνὰ τὴν κοιλάδα τοῦ Σέλτς, τὴν ὁποίαν ἀνάγκη νὰ διατρέξωμεν πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὰ περίφημα στενό, γινόμεθα δεκτοὶ μὲ ἄσματα καὶ μὲ χοροὺς τοπικῆς τεχνοτροπίας. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς περιφήμου πλέον «Γιάουζε» χαριτωμένη κορασις ἀπαγγέλλει πρὸς χάριν μας ἐμμέτρους θρύλους, μαζεμμένους ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ τοὺς πύργους τῆς ὠραίας κοιλάδος. Αἱ νεάνιδες τοῦ χωριοῦ σερβίρουν, λάμπουσαι ἀπὸ χρώματα καὶ στολισμέναι μὲ ρόδα τῶν Ἄλπεων. Καὶ τὸ σερβίρισμά τους γίνεται μὲ χαριτωμένον ρυθμόν. Διότι κινουῦν τὰ ἀρμονικὰ των σώματα συμφώνως πρὸς τὸν χρόνον τοῦ τεμαχίου, ποῦ ἐκτελεῖ ἡ ὀρχήστρα, ἐνῶ συγχρόνως σφυρίζουν ἐλαφρὰ τοὺς τόνους του. Σιωπηλὰ ὄρη ἀνοίγουν ὄσφ ἢ νύκτα προχωρεῖ τὸ στόμα τους καὶ ἐξαγγέλλουν τὸ κήρυγμα τῆς αἰωνιότητος, πρὸ τῆς ὁποίας ἄνθρωποι καὶ ἔργα ἀνθρώπων εἶνε ὅ,τι καὶ αἱ φευγαλέαι σκιαὶ ἐπὶ τῶν στεγῶν τῶν σπιτιῶν τοῦ χωριοῦ, ποῦ τὰ θωπεύει τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Πρὸς τὰ ζοφερά αὐτὰ βουνὰ κατευθυνόμεθα σιγηλοὶ μέσα εἰς τὴν ἀπόλυτον σιγὴν τῆς νυκτός. Εἶνε πολὺπλοκον σύστημα ἀνίσων κορυφῶν, βραχῶδεις

καί σκυθρωπαί ἄκραι, ἄλλοῦ δαντελλοειδεῖς καί ἄλλοῦ ὑψοῦ-
 μенаι δίκην τεραστίων κτενῶν μέχρι τῶν νεφῶν. Ταξειδεύομεν
 διά μέσου τῶν θλιβερῶν αὐτῶν ὄγκων καί ὁ χρόνος μᾶς φαίνε-
 ται ἀτελεύτητος. Ἡ μακρὰ καί στενή κοιλάς, τὴν ὁποῖαν δια-
 σχίζομεν, παρουσιάζει νέας ἐκάστοτε καμπὰς καί ἡ ἐλπίς ὅτι
 ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἔξοδον διαψεύδεται κάθε
 φοράν. Διότι ἀντὶ τοῦ ἀνοικτοῦ ὀρίζοντος, ἀντικρῦζομεν νέας
 σήραγγας καί νέας καμπὰς. Ἡ ἀμαξοστοιχία χωρεῖ ἐλικοει-
 δῶς, κυλινδουμένη πότε ἐπὶ τῆς μιᾶς καί πότε ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὄχ-
 θηστοῦ ποταμοῦ, ὅστις μεταβάλλεται ἐδῶ καί ἐκεῖ εἰς καταρρά-
 κτην. Οἱ παφλασμοὶ τοῦ μιγνύονται πρὸς τὰς βροντάς, αἱ ὁ-
 ποῖαι πληροῦν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν κοιλάδα, ὅμοιοι πρὸς
 ἀπειλητικοὺς γρυλλισμούς. Πανύψηλα δένδρα ἐνώνουν τὰς
 στεφάνους τῶν ὑπεράνω τῶν ὄχθων καί ἀποτελοῦν ἀπέραντον
 ἀψίδα, ὑπὸ τὴν ὁποῖαν κατακυλίνει ὁ ποταμὸς τὰ ἀνήσυχά του
 νερά πρὸς τὴν ἔξοδον τῆς στενῆς κοιλάδος. Τὸ σύνολον ἀποτε-
 λεῖ ἀπείρως μαγευτικὴν εἰκόνα, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐμβάλλει κάτι
 τὸ μυστηριώδες ἢ ἀγρία σιγὴ ποῦ κυριαρχεῖ. Ἡ ψυχὴ, μὴ ἀρ-
 κουμένη εἰς τὰ πενιχρὰ μέσα τῆς ἐκφράσεως, τὰ ὁποῖα τῆς πα-
 ρέχει τὸ σῶμα, χρησιμοποιεῖ ὡς κάτοπτρον ἑαυτῆς ὅλην αὐτὴν
 τὴν ἀγριωπὴν φύσιν, ὡς ὄργανον τῆς ὀρμῆς τῆς πρὸς ἔκφρασιν.
 Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐμβάλλομεν τὸν ἑαυτὸν μας εἰς τὰ ἄ-
 ψυχα, τὰ ὁποῖα γίνονται σύμβολα τῶν ἐσωτερικῶν μας κατα-
 στάσεων, τῶν ὀνείρων μας καί τῶν πόνων μας. Καί ὅπως οἱ κρα-
 δασμοὶ τοῦ ἀέρος διὰ τὸν μουσικόν, τοιουτοτρόπως καθίστανται
 καί δι' ἡμᾶς οἱ κρημνοὶ αὐτοὶ καί αἱ βρονταὶ καί τὰ νερά καί ὁ
 ἀπέραντος ψίθυρος τῶν φύλλων τῶν δένδρων ἀποκάλυψις τοῦ
 ἐνδομύχου μας κόσμου. Ὅλα γίνονται σύμβολα γύρω μας. Δι'
 αὐτοῦ τοῦ μέσου ἀπαλλασσόμεθα ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μας καί δοκι-
 μάζομεν ἓνα εἶδος λυτρωμοῦ. Ἡ συμπαθὴς φωνὴ τοῦ φίλου βα-
 ρώνου, ὅστις μᾶς συνοδεύει ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς Ὀδυσ-
 σείας μας, μὲ ἀφυπνίζει ἀπὸ τὰς σκέψεις αὐτάς, εἰς τὰς ὁποῖας
 εἶχα πάλιν βυθισθῆ : «Ἡ πύλη τῶν Γκεζώϊζε». Καί πράγματι ἀ-
 πέναντί μας ὀρθοῦται μελαψὸς ὄγκος ἀγριωποῦ βουνοῦ, ὅστις
 φρουρεῖ τὴν ἔξοδον τῆς μελαγχολικῆς κοιλάδος.

* * *

Εὐρισκόμεθα λοιπὸν τώρα πλέον πάλιν εἰς τὴν Στυρίαν, εἰς
 τὴν χώραν τῶν ἀντιθέσεων καί κοιτίδα γνησίου γερμανισμοῦ,

εις τὸν ὅποιον ὀφείλει πολλὰ καὶ γενναῖα ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Βορρᾶ. Τὸ βόρειον τμήμα τῆς χώρας καλύπτουν ὑπερμεγέθεις μᾶζαι ὑψηλῶν βουνῶν. Πρὸς τὸ δυτικὸν ἐκτείνονται εὐφοροὶ κοιλάδες, συνορεύουσαι πρὸς πρασίνας λοφοσειράς. Πρὸς ἀνατολὰς σιωπηλὰ δάση καὶ γελαστὰ τοπία εὐφραίνουν τὸ βλέμμα τοῦ περιηγητοῦ. Ἡ θέσις τῆς χώρας αὐτῆς ἐδημιούργησεν εἰς αὐτὴν τὸ προνόμιον νὰ εἶνε κατὰ τὴν διάρκειαν μακρῶν αἰώνων τὸ προπύργιον τοῦ γερμανισμοῦ κατὰ τῶν ἀνησύχων λαῶν τῆς ἀνατολῆς καὶ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Τούρκων ἀπὸ μεσημβρίας. Τὰ πολλὰ ἐρείπια φρουρίων καὶ ὀχυρῶν μαρτυροῦν περὶ τῆς ἱστορικῆς σημασίας τῆς Στυρίας καὶ διηγούονται τὴν δόξαν τῆς. Ἡ αἴγλη τοῦ παρελθόντος ἐπικάθηται ἐπὶ τῶν σκιερῶν τῆς κοιλάδων, ἐπὶ τῶν ποταμῶν τῆς, ἐπὶ τῶν παντοίων μνημείων τῆς, ὅπως τὸ φῶς τῆς σελήνης ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ἐπιφανείας τῶν ὠκεανῶν. Ὁ πρῶτος σταθμὸς μας εἶνε τὸ Μαρία-Τσελλ, ὅπου διανυκτερεύομεν. Εὐσεβῆς πίστις καὶ συνδρομὴ πρὸς τὴν παλαιοτάτην ἐκκλησίαν ἐκ μέρους Ἀψβούργων, Οὔγγρων καὶ Βοημῶν ἡγεμόνων ἀπετέλεσεν ἐξ αὐτῆς σεμνὸν προσκύνημα δι' ὅλους τοὺς λαούς, ὅσοι συνεκρότουν μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τὴν μεγάλην καὶ ἔνδοξον αὐτοκρατορίαν. Δὲν ἔπαυσαν νὰ ἀποδημοῦν κατ' ἔτος μέχρι σήμερον εἰς τὴν Λούρδην αὐτὴν τῆς Αὐστρίας. Τῆς εὐλαβείας αὐτῶν δείγματα εἶνε τὸ πλῆθος τῶν ἀδαμάντων καὶ τῶν μαργαριτῶν, τὰ παντοῖα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀφιερώματα, τὰ παντοδαπὰ κομψοτεχνήματα, τὰ ὅποια ἀπὸ αἰώνων ἀποτίθενται παρὰ τοὺς πόδας τῆς Παρθένου. Εὐστόχως ὁ δήμαρχος τῆς πόλεως ἐτόνισε κατὰ τὸ παρατεθὲν δεῖπνον τὴν σημασίαν τῆς Μαρίας-Τσελλ ὡς ψυχικοῦ καὶ πραγματικοῦ δεσμοῦ τῶν λαῶν, ποὺ ἀπετέλουν ἄλλοτε τὴν Αὐστρίαν. Μὲ προφανῆ συγκίνησιν ἀπήντησεν ἐκ μέρους τῶν πολυπληθῶν Οὔγγρων δημοσιογράφων, ὁ μεταξὺ αὐτῶν πρεσβύτερος, δόκιμος συγγραφεὺς καὶ ἀκαδημαϊκός. «Ὁ χωρισμός, εἶπε, καὶ τὰ ὀδυνηρὰ παθήματα ἐδίδαξαν τὴν Οὔγγαριαν τί ἦτο δι' αὐτὴν ἡ Αὐστρία καὶ συνέβαλον εἰς τὴν βαθυτέραν κατανόησιν τῶν αὐστριακῶν ἀδελφῶν. Εἰς τὸ στήθος παντὸς Οὔγγρου πάλλει ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν παλαιὰν συγκυρίαρχον καὶ ἐν ὄνειρον δραματίζεται ὁ οὔγγρικὸς λαός. Τὸ ὄνειρον αὐτὸ εἶνε ἡ ἔνωσις μετὰ τῆς Αὐστρίας». Τὰ χειροκροτήματα, τὰ ὅποια ὑπεδέχθησαν τὴν ὁμολογίαν αὐτὴν, ἦσαν διάφορα κατὰ

τὴν θερμότητα, ἀναλόγως τῆς ἐθνικότητος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκε ἕκαστος ἐξ ἡμῶν. Πάντως αἱ ἐπευφημίαι τῶν Οὐγγρων ἦσαν χαρακτηριστικῶς θερμαί. Ἐξ ἴσου συγκινητικαὶ ὑπῆρξαν καὶ αἱ ἐκδηλώσεις τῶν Αὐστριακῶν. Ὅστις εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ψυχολογήσῃ τὴν ἔκφρασιν τῶν δημοσιογράφων κατὰ τὰς στιγμὰς αὐτάς, ἔβλεπεν ἐνώπιόν του ἐν μικρογραφίᾳ τὰς ἀλληλοσυγκρουόμενας κατευθύνσεις τῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς. Ὄταν τὴν πρωτὴν τῆς ἐπομένης ἐξεκινήσαμεν διὰ τὸ Γκράτς εἶχεν ἐξαφανισθῆ ὁ «στρατηγός». Τὴν ἐσπέραν τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἠγωνίσθη νὰ πείσῃ τοὺς σιωπῶντας ἐταίρους τῆς ἀκαδημίας μας ὅτι ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἦτο ἀνωτέρα τῆς Καινῆς. Ὅπως ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, μόνον ἐκ πνεύματος ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ Χιτλερισμοῦ, ὅστις τὴν ἀποκρούει ὡς ἐβραΐζουσαν. Διότι μετὰ μακρὰς ἐρεῦνας εὐρέθη γονυκλινῆς καὶ ἐν θρησκευτικῇ ἐκστάσει ἐνώπιον τοῦ ἀγάλματος τῆς Μαρίας, τὸ ὁποῖον κοσμεῖ τὸ ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος χρονολογούμενον ἱερόν.

Συναποκομίζοντες τὸν ἀνευρεθέντα στρατηγὸν προχωροῦμεν πρὸς τὸ Γράτς, τὴν πρωτεύουσαν τῆς Στυρίας. Μετὰ μακρὰν πορείαν διὰ μέσου λειμώνων καὶ παρὰ τὰ κράσπεδα ἀτερμόνων δασῶν καταντῶμεν εἰς τὸ Μπρούκ, μικρὰν πόλιν τῆς χώρας. Κτισθεῖσα πρὸ χιλίων καὶ πλέον ἐτῶν ἐπὶ συμβολῆς τῶν ποταμῶν Μῦρτς καὶ Μούρ, ἐξίκετο εἰς ζηλευτὴν ἀκμὴν, ἣτις ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὴν νὰ διακοσμηθῆ διὰ πολλῶν καὶ λαμπρῶν ἀρχιτεκτονικῶν μνημείων. Ἐγκατεσπαρμένα εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως εὐρέθησαν αἴφνης περικυκλωμένα ἀπὸ οἰκοδομήματα νέων ρυθμῶν, οἱ ὁποῖοι εἶνε προσηρμοσμένοι εἰς νέους σκοποὺς καὶ ἐκφράζουν ἄλλης ψυχῆς τὴν θέλησιν. Τοιοῦτοτρόπως συμβολίζει τὸ Μούρ τὸν ἀγῶνα μεταξὺ τοῦ νέου, ποὺ ζητεῖ νὰ ἐπιβληθῆ βιαστικὰ, καὶ τοῦ παλαιοῦ, ποὺ ἀφυπνίζεται μὲ κάποιαν ἐκπληξιν ἀπὸ τὴν μακρὰν τοῦ ὄνειροπόλησιν. Ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας ρεμβασμούς, εἰς τοὺς ὁποίους μᾶς ἐβύθισεν ὁ μυστικὸς αὐτὸς ἀγῶν, μᾶς ἐξύπνησεν ἡ μεγα-

λοπρεπής εικών τοῦ Σλόσμπεργκ, γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶνε συσπειρωμένον τὸ Γράτς. Τὸ φρούριον αὐτό, τὸ ὁποῖον ἀναπαύεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς καταπρασίνου λόφου, ἐχρησίμευσεν ὡς πυρῆν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀνεπτύχθη κατὰ μικρὸν ἢ δευτέρα εἰς μέγεθος πόλις τῆς σημερινῆς Αὐστρίας. Προπύργιον τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς ἀνατολῆς ἐπροστάτευσεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀπορρήτου ἀσφαλείας τῶν γιγαντιαίων τοῦ τειχῶν, τὰ ὅποια οἱ μὲν Τούρκοι ἐπροτίμησαν νὰ ἀποφύγουν καὶ κατὰ τὰς δύο ἐπιδρομὰς των, οἱ δὲ Γάλλοι ματαίως προσεπάθησαν νὰ ἐκπορθήσουν. Περί τὸ φρούριον αὐτό, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλάχιστα λείψανα σώζονται, ἀνεφύη ἡ πόλις τοῦ Γράτς, τῆς ὁποίας ἡ ἀκμὴ ἀρχίζει ἤδη κατὰ τὸν δωδέκατον αἰῶνα. Μὲ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου ἀπέβη τὸ μοναδικὸν ὄχύρωμα τοῦ γερμανικοῦ κράτους εἰς τὰ νοτιοανατολικά σύνορα αὐτοῦ. Ἡ σημασία τῆς ὑπερβαίνει τὰ στενὰ ὄρια τῆς Στυρίας. Τὴν σημασίαν αὐτὴν δεικνύει τὸ ὄνομα ὑπὸ τὸ ὁποῖον εἶνε γνωστὴ κατὰ τοὺς ἐνδόξους χρόνους τοῦ παρελθόντος. Ἐπεκλήθη «ἡ κλειδαρότρυπα τοῦ ἀγίου ρωμαϊκοῦ κράτους». Δὲν εἶνε ἀπλὴ σύμπτωσης ὅτι εἰς τὴν πόλιν ταύτην εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ὁ μεγαλύτερος ἀρχιτέκτων τῆς Αὐστρίας, ὁ Ἰωάννης Βερνάρδος Φίσερ φὸν Ἔρλαχ. Γοτθικαὶ ἐκκλησίαι μὲ μακρὰς στοὰς ἐναλλάσσονται μὲ πύργους καὶ θόλους τῆς ἀκμῆς τοῦ μπαρόκκου. Μεγαλοπρεπεῖς πυλώνες καὶ ὑπολείμματα τειχῶν δεικνύουν τὰ ὄρια τοῦ μεσαιωνικοῦ τμήματος τῆς πόλεως. Καὶ εἰς τὸ μεταξὺ προσόψεις μπαροκκικῆς τεχνοτροπίας καὶ πλούσια εἰς διακόσμησιν πύλαι χαμογελοῦν φιλοφρόνως εἰς τὸν πλάνητα ὁδοιπόρον, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρίσῃ τὰς κρυφίας χάριτας τῆς πόλεως ποὺ τὸν φιλοξενεῖ. Ἡ τὸν χαιρετοῦν ἐλαφρὰ τόξα στοῶν εἰς τὸ βάθος ἡλιολούστων αὐλῶν καὶ φυλλοσκεπεῖς εἴσοδοι παλαιῶν σπιτιῶν ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς ἀναγεννήσεως ἢ τοῦ τελευταίου σταδίου τοῦ γοτθικοῦ ρυθμοῦ. Δὲν εἶναι ἐπίσης ἀπλὴ σύμπτωσης ὅτι εἰς τὸ περιβάλλον αὐτὸ ἐγαλουχήθη ὁ τρυφερὸς ποιητὴς τῆς Αὐστρίας Ροζέγγερ, ὁ ἀριστοτεχνικὸς ραψωδὸς τῆς μυστικῆς ψυχῆς τῶν δασῶν. Ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ Σλόσμπεργκ ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ θαυμάσῃ τὸν ὠκεανὸν τοῦ πρασίνου ποῦ ἐκτείνεται εἰς τὴν πεδιάδα καὶ φθάνει μέχρι τῶν μακρυῶν λόφων, ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους ὀρθώνονται ὡς φάροι λευκοὶ οἱ πύργοι τῶν ἐξωκκλησιῶν. Τοὺς λόφους αὐτοὺς καὶ τὰ βουνὰ

πού φαίνονται ὀπισθέν των, περιέγραψεν ἀκούραστα ὁ μέγας
 ἔθνικος ποιητής τῆς Στυρίας, τὰ βουνά αὐτά καί τὰ δάση
 των, τὰ φαντάσματά των καί τοὺς ἀνθρώπους των. Ἄλλὰ τὴν
 ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο διαίσθησιν ἤντησεν ὁ Ροζέγγερ ἀπὸ
 τὸν ψίθυρον τῆς κρυφῆς ὠμορφιάς τῆς ὠραίας πόλεως, τὸν
 ὁποῖον καλύπτει διὰ τοὺς πολλοὺς ἢ ἡχηρὰ γλώσσα τῶν ἀρχι-
 τεκτονικῶν τῆς μνημείων. Οἱ δρομίσκοι τῆς παλαιᾶς πόλεως,
 καί σειραὶ παναρχαίων σπιτιῶν μᾶς ὁμιλοῦν ἐδῶ τὴν ἰδικήν τους
 γλώσσαν, πού ὁμοιάζει μὲ σεμνόπρεπα θέματα ἱερᾶς μουσικῆς
 παλαιῶν χρόνων. Βυθισμένα στὸν ἑαυτό του εἶνε σὰν νὰ ἀνα-
 πολοῦν τὴν ζωὴν τῶν αἰώνων πού τὰ ἐγέννησε, ταπεινὰ καί
 φοβισμένα ἐνώπιον τῶν χονδροειδῶν γειτόνων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἐ-
 πεοκίσαν. «Καί πολλὰ παράθυρα γνωρίζουν πολλὰ καί σιω-
 ποῦν· γιὰ σένα, γιὰ μένα, γιὰ ὄλους γνωρίζουν». Μὲ τὴν μο-
 νήρη αὐτὴν ὁδοιπορίαν παρασκευάζεται ἡ πτήσις τῆς ψυχῆς.
 Διὰ τοῦτο τὸ ἀντίκρουσμα τῶν γραμμῶν τῆς ἐκκλησίας τῶν
 Φραγκισκανῶν μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τὸν χρόνον. Ἡ ὄλη τῆς
 ἐμφάνισης εἶνε ἐνσάρκωσις τῆς διαθέσεως πρὸς τὸ αἰώνιον,
 πρὸς τὸ ἰδανικὸν τῆς «πνευματικῆς ἐκκλησίας», τὸ ὁποῖον ὠ-
 νειροπόλησεν ἡ μυστικοπαθῆς ψυχὴ τῶν μαθητῶν τοῦ μεγάλου
 ἀγίου τῆς Ἀσσίσης. Πυκναί, ἀρμονικαὶ κωδωνοκρουσαί, ἀπη-
 χοῦσαι μελαγχολικὰ ἐντὸς ἡμῶν, ὅπως καί τὸ λυκόφως, πού
 καλύπτει μὲ ἀφεγγές φέγγος τὰ πέριξ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, κα-
 λοῦν τοὺς πιστοὺς εἰς ἐσπερινὴν προσευχὴν. Εἰσέρχομαι μὲ
 τοὺς Γάλλους συναδέλφους εἰς τὸν ἀρχαιοπρεπεῖ νάον, πού ὑ-
 ψώνει τὸν βαρὺ ὄγκον του εἰς τὸ βάθος τῆς στενοποῦ. Εἰς ἓνα
 κατακλυσμὸν φωτὸς κινουῦνται νεάνιδες καί κρῖνοι, πού ἀμιλ-
 λῶνται μεταξύ των εἰς λευκότητα. Νομίζει κανεὶς πῶς εἶνε
 ὑλοποιήσεις τῶν τόνων τοῦ ὄργάνου, πού καταχέονται ὡς
 πλήμμυρα ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ χοροῦ. «Μέσα μας βογγάει ἓνας πό-
 θος, νὰ ἀφιερωθοῦμε ἐκούσια καί ἀπὸ εὐγνωμοσύνη εἰς κάτι
 ἀνώτερο, καθαρώτερο, ἄγνωστο». Μὲ αὐτὴν τὴν διάθεσιν κα-
 τευθύνομαι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον μᾶς εἶχεν ὀρισθῆ
 πρὸς διανυκτέρευσιν. Κάποιος ἀπὸ τοὺς συνοδοιπόρους ἀπαγ-
 γέλλει σιγανὰ τοὺς στίχους ἐνὸς νέου ποιητοῦ τῆς Στυρίας.
 «Μὲ σιγανὰ βήματα γυρίζει στὸ σπίτι τῆς ἡ ψυχῆ καί σβύνει,
 γιὰ νὰ μὴ τὴν βασανίζῃ καμμιά λάμψη, τὰ φῶτα κάθε νοσταλ-
 γίας σιωπηλά».